

Громадянська війна у США

Битва при Ентітемі. Наступ залізної Бригади

Солдати Кольорових військ біля каналу Датч Геп в Датч Геп, штат Вірджинія, листопад ,1864

Завдання уроку

- **Визначити особливості економічного, суспільного та політичного розвитку США в I половині XIX століття;**
- **Аналізувати причини, перебіг та результати Громадянської війни в США;**
- **Вчитися встановлювати причинно – наслідкові зв'язки, працювати з джерелами інформації;**
- **Усвідомити трагічність такого явища як громадянська війна.**

Яке місце займає громадянська війна в історії США ?

План уроку

1. Особливості соціально – економічного розвитку США
2. Причини громадянської війни у США в другій половині XIX ст.
3. Хід громадянської війни.
4. Наслідки громадянської війни в США.

Актуалізація опорних знань

Коли утворилися США?

Яким був державний устрій США на початок ХІХ століття?

Що таке плантаційне господарство?

1823 р.

«Доктрина Монро»

Принцип доктрини:

- взаємне невтручання країн Американського та Європейського континентів у внутрішні справи одна одної - обґрунтування гегемоністської політики США в Латинській Америці.

Гасло: **«Америка для американців!».**

Джеймс Монро . Президент США в 1817-1825 рр.

Експансія – збільшення зони впливу або панування в різних сферах шляхом захоплення земель, ринків збуту та джерел сировини

Розширення території США

- території, куплені за гроші: 1803р. – **Луїзіана** (за 15 млн. доларів у Франції), 1813р - **Західна Флориду** (у Іспанії), 1819р. **Східна Флорида** (у Іспанії);
- території, захоплені у ході воєн з Мексикою – **Техас, Нова Мексика, Каліфорнія**;
- 1846 р. - **Орегон** - територія, яка була віддана Англією США.

Особливості соціально – економічного розвитку

ПІВНІЧ

- ✓ промисловий переворот;
- ✓ **4** місце в світі за обсягом промислового виробництва;
- ✓ розвиток фермерського господарства.

ПІВДЕНЬ

- ✓ плантаційне рабовласницьке господарство;
- ✓ продукція на експорт.

ПЛАНТАЦІЙНЕ РАБОВЛАСНИЦЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

ГАЛЬМУВАЛО

Безкоштовна праці рабів знижувала оплату праці найманих робітників

Опір рабовласників безоплатній роздачі земель на Заході

Розвиток капіталізму

Розширення внутрішнього ринку

Зростання фабричної промисловості

Незацікавленість рабів в результатах своєї праці

Нераціональне використання землі

Незначне споживання промислових товарів

Вищі органи влади

Особливості політичної системи США

Форма
правління

• **республіка**

Форма
територіального
устрою

Федерація – форма державного устрою, за якою декілька державних утворень (штатів) об'єднуються в союзню державу, при збереженні власної державної структури і часткового суверенітету

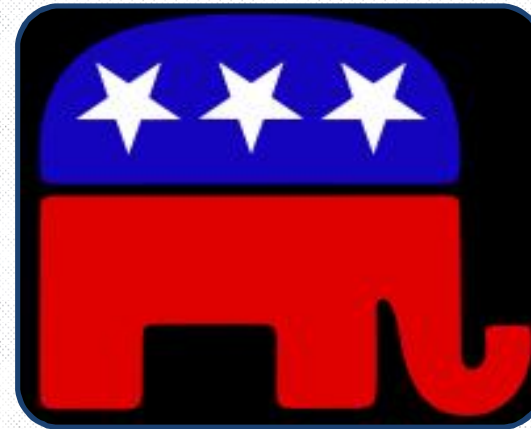
Форма
політичного
режиму

• **демократія
(обмежена)**

Політичні партії США

1828 р. –
заснування
Демократичної
партії (плантатори,
фінансисти)

1854 р. –
утворення
Республіканської
партії (фермери,
буржуазія)

На середину XIX століття з **16** президентів **11** були
представниками Півдня (*демократи*)

Протистояння у США

Північ

- відбувався процес формування демократії;
- капіталістичне господарство (вільна праця);
- промисловий регіон.

Південь

- відбувався процес формування олігархії (влади небагатьох);
- плантаційне господарство (рабська праця);
- аграрний регіон.

Причини громадянської війни

- Протистояння **двох систем** виробництва - системи найманої праці і системи рабства.
- **Боротьба за західні землі**, намагання Півдня поширити рабство на нові території.
- Боротьба **економічних інтересів** (за ввізні тарифи та напрямом залізниць), за єдиний національний ринок.
- Боротьба за **політичну** владу.
- Боротьба проти **рабства**.

Пітер, юнак-раб,
жорстоко побитий
господарем
плантації. 1863 рік,
Луїзіана

Листопад
1860р.

Привід до війни

Обрання президентом США
лідера Республіканської партії
А. Лінкольна

Програмне положення

*Скасування
рабства*

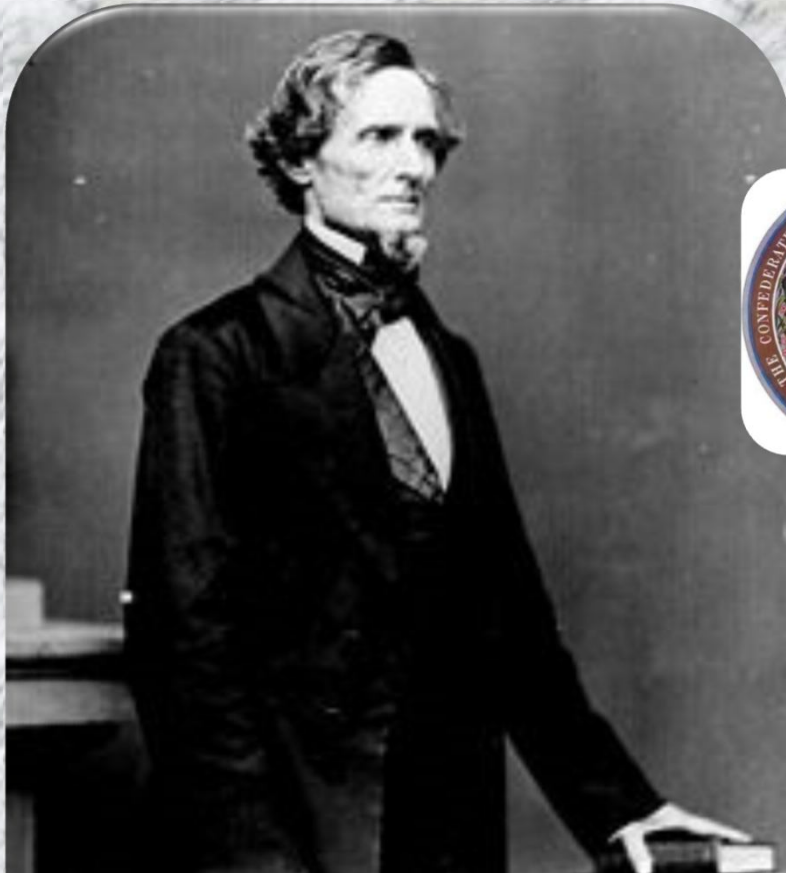

Шістнадцятий Президент США
Авраам Лінкольн

Привід до війни

Лютий 1861 р.

Відокремлення **11** південних штатів та
проголошення *Конфедерації
Американських штатів*

Єдиний президент Конфедеративних
Штатів Америки

Джефферсон Девіс

Герб КША

Столиця – м.Ричмонд

Прапор Конфедерації

Розстановка сил

КША ("Конфедерация")

40 % всій території США з населенням **9,1** млн чол., у тому числі понад **3,6** млн негрів

США ("Союз")

Населення більше **22** млн чол., розташовувалася практично вся промисловість, **70 %** залізниць, **81 %** банківських депозитів

12 квітня
1861 р.

Початок війни

Напад жителів Півдня на *форт*

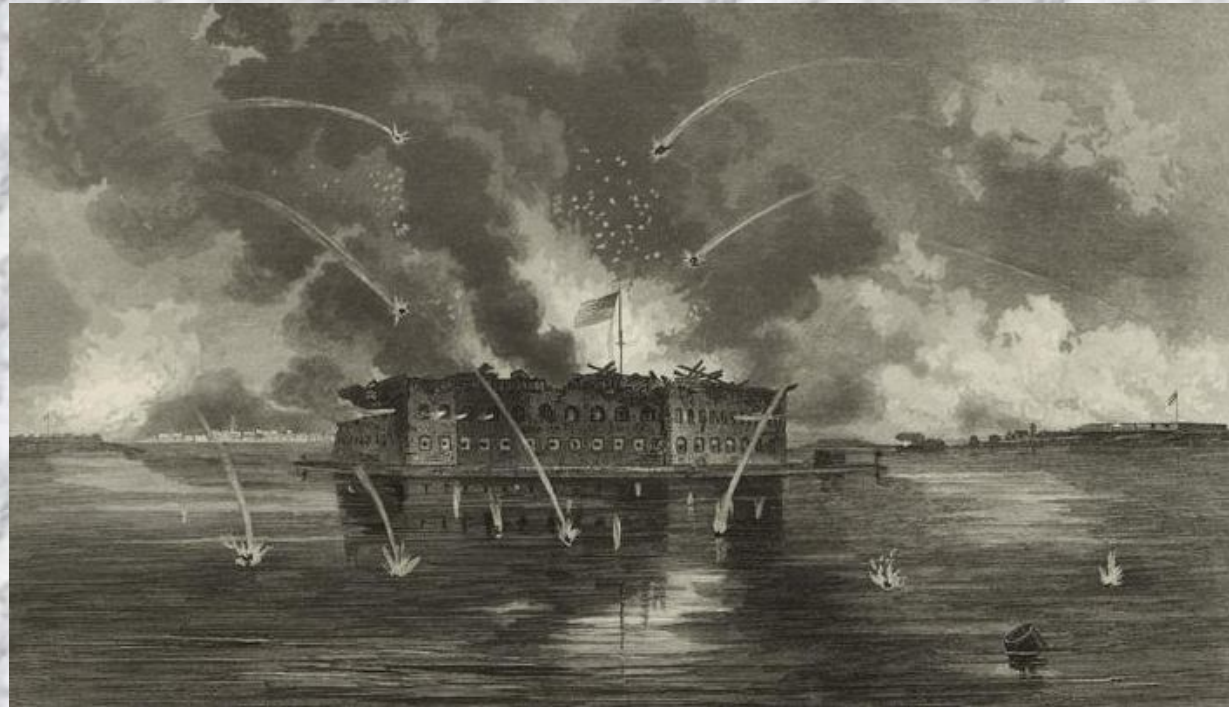
Самтер у бухті Чарлстон

Прапор форту Самтер

Форт Самтер
перед битвою

Бомбардування форту Самтер (1861) роботи
Джорджа Едварда Періна (1837-1885)

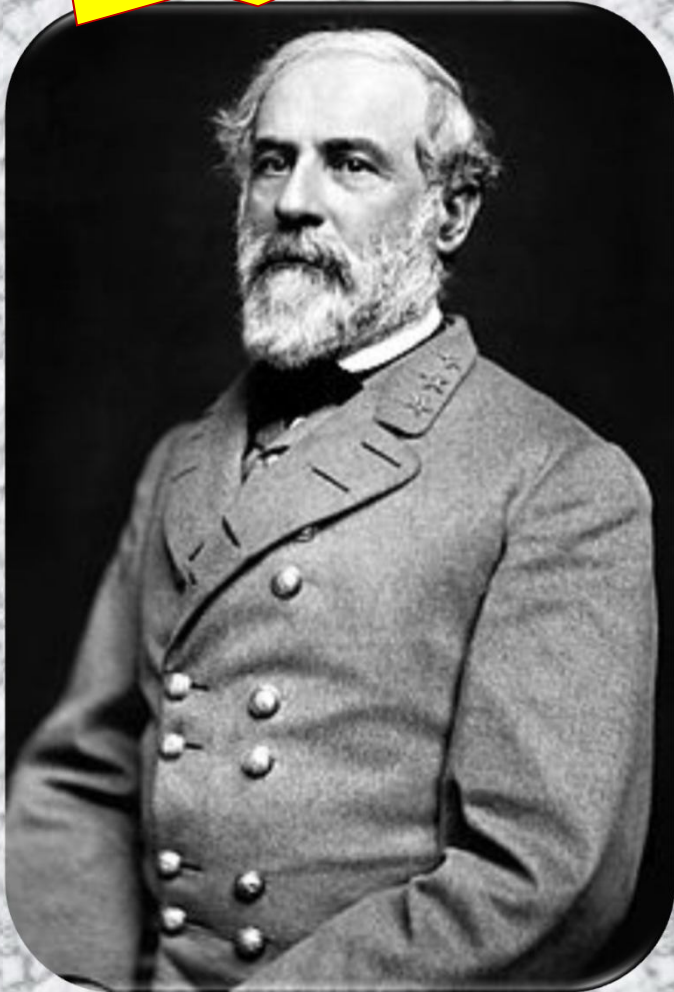
Перший період війни

Поразки армії Півночі

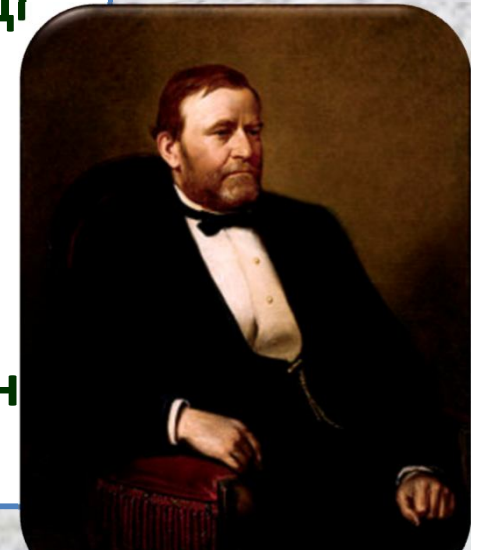
1861–1862 рр.

Причини

- частина командних кадрів армії Півночі опинилася на боці бунтівників;
- мешканці Півночі в ході війни створювали армію заново;
- бунтівники розраховували на допомогу Великої Британії, Франції, Іспанії.

Генерал Роберт Лі -
головнокомандувач армії Півдня

Генерал Улісс Грант - головнокомандувач армії Півночі

Травень
1862 р.

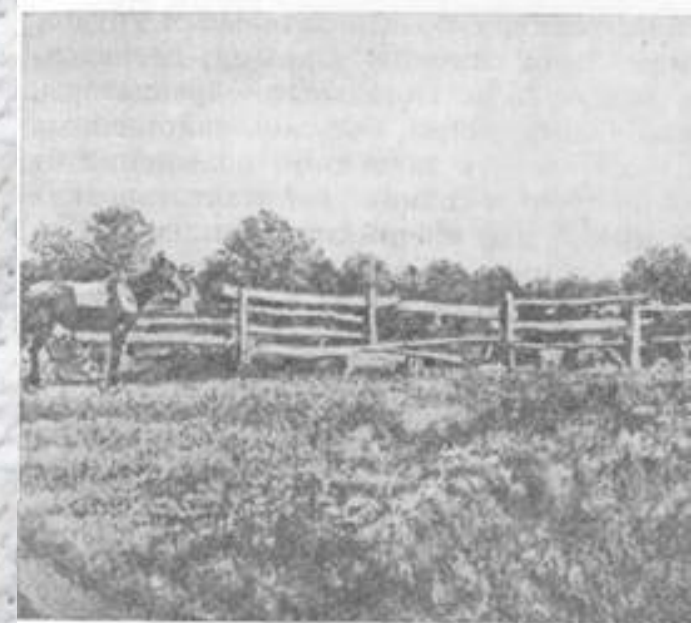
Перелом у війні

Закон про гомстеди

Основні положення:

□ кожен американець або іммігрант, що бажали працювати на землі, отримали можливість майже безкоштовно (лише зі сплатою **10** доларів за розмежування) ділянку з державного фонду розміром в **160** акрів (акр – близько 0,4 га);

□ після закінчення **п'ятирічного** терміну проживання і праці на цій ділянці утримувач ставав його повноправним власником.

Згідно Закону відпала необхідність платити за ділянку (за 160 акрів мінімум 200 доларів)

22 вересня
1862 р.

Перелом у війні

Ліквідація рабства

Основне положення:

□ звільнення з **1 січня 1863 р.** всіх рабів, які належали плантаторам-бунтівникам.

Значення:

□ до армії Півночі добровільно вступили майже **400 тис.** афроамериканців, що отримали право служити;

□ у тилу військ Півдня почалися **повстання рабів.**

Негри-добровольці записуються в армію генерала Гранта. Гравюра 1864.

Репродукція прокламації про звільнення рабів в Цинцинаті

Другий період війни

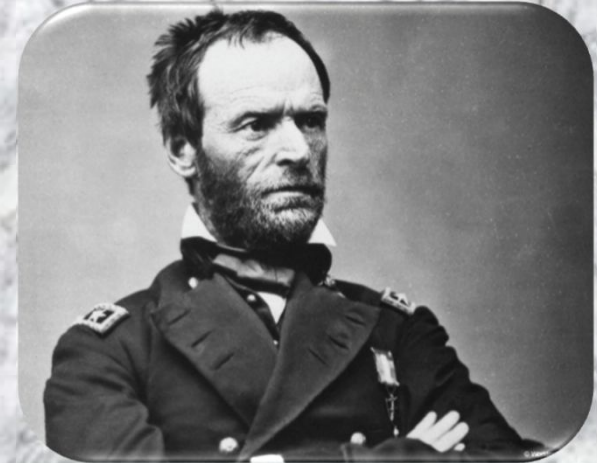
Поразки армії Півдня

1863–1865 рр.

Основні події

1863 р.

- битва при Геттісберзі (перемога Півночі)

Генерал Вільям Шерман

1864 р.

- влітку Вільям Шерман розпочав свій відомий «марш до моря»

Генерал Грант під час битви в Глушині

1864 р.

- Вільям Грант розгорнув наступ на столицю Конфедерації - Річмонд

1864 р.

- в листопаді А.Лінкольн обраний на другий термін

Закінчення війни

31 січня
1865 р.

- Конгрес США затвердив **XIII поправку** до Конституції, що забороняла рабство на всій території США

3 квітня
1865 р.

- війська Півночі захопили столицю Півдня – **м.Річмонд**

9 квітня
1865 р.

- **капітуляція** основних сил бунтівників у Вірджинії

Палаючий
Річмонд

14
квітня
1865 р.

Закінчення війни

Вбивство А.Лінкольна

Загибель Президента від руки *Джона Бута*,
актора-конфедерата у Вашингтоні на виставі
«Мій американський кузен» (в театрі Форда)

Літографія «Вбивство Авраама
Лінкольна». Зліва направо:
Гаррі Ретбоун, Клара Харріс,
Мері Тодд Лінкольн, Авраам
Лінкольн і Джон Уїлкс Бут (1865)

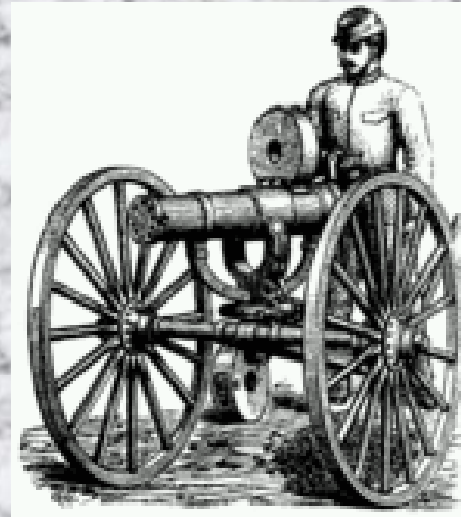
Похорон
Лінкольна

Джон Вілкс Бут

Результати громадянської війни

- Громадянська війна сама кровопролитна в історії США.
- Збереження єдності країни.
- Ліквідація рабства.
- Фермерський розвиток сільського господарства.
- Створення єдиного внутрішнього ринку.
- Безкоштовна роздача земель на Заході.
- Прихід до влади буржуазії Півночі.
- Затвердження демократії.

Кулемет
Гатлінга часів
Громадянської
війни

«Жнива смерті» - відома фотографія, зроблена після битви при Геттісберге в Пенсільванії, липень 1863 року. (Timothy H. O'Sullivan / LOC)

1865–1877 рр.

Реконструкція Півдня

Мета

Проведення демократичних перетворень на Півдні

Реконструкція – система заходів, що проводилися урядом США після закінчення громадянської війни для зміцнення єдності країни, реорганізації управління південними штатами і ліквідації наслідків рабовласництва

Монумент на честь Великої армії республіки, встановлений після Громадянської війни

Основні події Реконструкція Півдня

1865 – створення на Півдні терористичної організації *Ку-клукс-клан*.

1865-1866 – “чорні кодекси” (видали парламенти південних штатів) створили для негрів напіврабський режим:

- обов’язок працювати на колишнього хазяїна на його умовах;
- жорстокі покарання за жебрацтво;
- заборона володіти землею, займати громадські посади, вступати в шлюб з білими.

1867 - поділ південних штатів на **5** воєнних округів;

- ✓ контроль за армією;
- ✓ загальні суди замінили військові трибунали;
- ✓ усунення з Конгресу США конгресменів і сенаторів від південних штатів;

✓ *Біль про громадянські права негрів*.

Руїни залізничного депо в Атланті в кінці Громадянської війни. Для відновлення проводилися соціально-економічні реформи

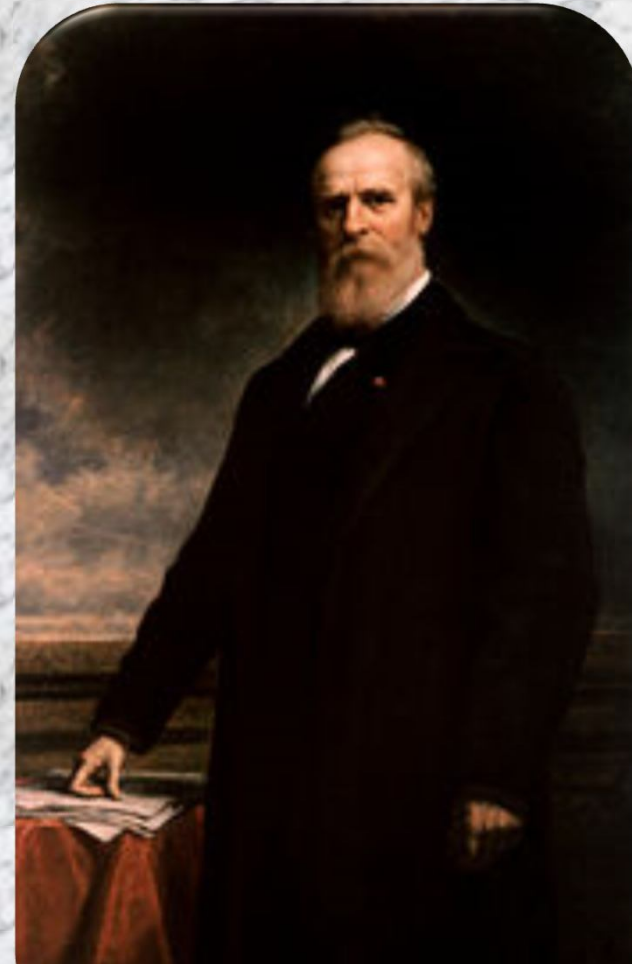
Альянс Ку-клукс-клану і Білої ліги, легальної напіввійськової організації Півдня. Політична карикатура часів реконструкції

Основні події Реконструкція Півдня

1868 – вибори в південних штатах конституційних конвентів; нові буржуазно - демократичні конституції; (з 13 та 14 поправками до Конституції США, що забороняли рабство і надавали неграм громадянські права).

1870 – на Півдні почався *поворот до реакції* (повалення урядів Реконструкції, терор).

1877 – *завершення* періоду Реконструкції (вивід федеральних військ з Півдня).

Президент Резерфорд Хейз 4 березня 1877 наказав почати виведення військ з столиць південних штатів

Закріплення

- Чи можна громадянську війну 1861 – 1865 років вважати буржуазною революцією?

Домашнє завдання

- **Опрацювати відповідний параграф підручника.**
- **Написати коротке ессе на тему:**
“Чому громадянська війна між Північчю і Півднем була неминучою?».